

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljanka:

vse leto 15 K
1/2 " 10 "
1/3 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Občasno „Kazipot po Goriskem in gradistanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah že tiskano: 1. vrsta 6 v, 2. vrsta 14 v, 3. vrsta 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Teklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za publiko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vae za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Pred volitvami.

Ko so letos zmagali klerikalci pri deželnozborskih volitvah na Štajerskem, so se ozrli okoli po slovenski domovini pa so rekli: vse je naše: Kranjska, Štajerska, Koroška, le tam po Goriški deželi še niso prodrla krščanska načela, kar se pravi po domače, samo tam še niso popolnoma zmagali farovži.

Gledali so okoli pa vskliknili: Tudi Goriška mora biti naša! — Klerikalci hočejo zagospodovati po celem Slovenskem. Zato pa ni nobenega dvoma, da se vržejo z vso svojo močjo, katera ni majhna, v volilni boj s klicem: Zmagati moramo, pa naj velja, kar hoče.

Klerikalna stranka ima naravno organizacijo po deželi: v vsaki vasi je duhovnik, ki se mora ravnati po navodilih iz nadškofijskega ordinarijata, ki mu za ukazuje, delati z vsemi sredstvi na to, da bodo izvoljeni le klerikalni kandidati. In gospodje duhovniki pojdejo na delo. Po cerkvah bodo pridigali, kako se mora voliti, prirejali bodo shode, po hišah, krčmah, poljih in vinogradih bodo lovili ljudi, da bi jih prepričali, da morajo voliti le tako, kakor jim oni priporočajo. Sredstva so dovoljena vsa: vera bo v nevarnosti, za vero gre, za sveto vero, razporeda bo morala pomagati — farbali bodo ljudi, koliko dobrega na gospodarskem polju so storili kmetu klerikalni mošje, skrbno pa se bodo varovali govoriti resnico, da je namreč Pajer-Gregorčičevo gospodarstvo pahnilo deželo na rob finančnega propada, ter da je kmet oškodovan na vseh koncih in krajih.

Glavni sredstvi pa bosta: denar in vino. Ljudstvo da farovžu vino; farovski gospod je ob volitvah tako milostljiv, da odpre svojo klet in »zavedni volilci« lahko pijejo, kolikor hočejo. Pa hvaležni morajo biti gospodu nuncu, da jih ponehne z njihovim lastnim vinom. Kar ima troškov, že dobi povrnjeno. Iz volilne blagajne mu poplačajo vse, tudi potočeno vino.

Denar! Klerikalci imajo ob volitvah vedno polno denarja. Po vseh farovžih so nakopičeni stotaki, vsi v volilne namene. Nekdanji klerikalni agitator s Krasa je pripovedoval v svojih spominih »Iz temnih kotov klerikalne stranke,« kako je dobival po raznih farovžih denar in kako mu je v Gorici jeden izmed črnil generacij pokazal cel kup bankovcev, češ, vse to imamo, le pridno delajte! Pri zadnjih deželnozborskih in prej pri državnozborskih volitvah je igral pri klerikalcih ena od glavnih ulog. Letos pa bo igral menda ena glavnih ulog. Goriški klerikalci že imajo pripravljen denar za volitve, iz Kranjske pa dobijo okoli 50.000 svetlih kronic, vse v volilne namene. Za svoto 50.000 K bi se morala prodati Goriška klerikalizmu tako, da bi zavlada med nami, kakor je v Kranjski in Štajerski.

Obetajo se tudi klerikalni agitatorji in poslanci S. L. S. iz Kranjske, da pridejo na Goriško uerati za volitve. Vsi čuki in razni plačani agitatorji, voluni in drugi malopridni ljudje, sploh vse kar smrdi po klerikalno, od najvišjega do najnižjega, vse bo gibalo na volilnem polju, vse bo delalo za farovške kandidate.

Razume se samo ob sebi, da ne bodo pustili pri miru žena in hčera po hišah, kjer mož ne bo pri volji, glasovati za klerikalne kandidate. To bo preganjanja, huj-

skanja, laži, obrekovanja, peklenske hudobije!

Rojaki! Jasno je, da se pripravljajo klerikalci na velikanski naskok na našo deželo. Kaj storiti proti temu? Ali se slepo udati, da zagospodujejo klerikalci ter nas prodajo popolnoma v laško sužnost? Kdo si želi kaj takega? Kdor ima glavo na svojem mestu, gotovo ne.

Zavarujte si, gospodarji, svoje hiše pred farovškimi agitatorji. Poženite jih od sebe in dopovejte ženam, da ne gre za vero, kakor pravi sveti mož, ampak za gospodarske, za kmečke koristi. Kmet hoče imeti poslanca, ki bodo kaj delali zanj, da ne bo tako, kakor doslej, ko je tekel deželni denar v Furlanijo po tisočakah, med Slovence pa po vinarjih. Kmet hoče zboljšanja svojega stanja. Zato mora imeti poslanca po svoji volji, ne pa da mu jih narekuje farovski gospod. Kmet ima glavo za to, da misli ž njo, ne pa da bi mu gospod nunc celo ukazoval, kaj in kako naj misli! To treba dopovedati ženam; ako imajo kaj smisla za kmetijo, spredijo, da ima prav, kdor tako govori. — Zavedni volilci se ne udajo terorizmu iz farovža, marveč morajo še toliko gorečneje nastopiti za svoje kandidate. Razvneti se mora po celi deželi velikanska agitacija. Vsi neklerikalci, vsi, ki trpimo pod sedanjim deželnim gospodarstvom, vsi moramo v boj kot en mož, da se končno vendar stré klerikalce v prah, kjer naj poginejo.

Upoštevajmo, kaj in kako bodo delali klerikalci ob bližnjih volitvah; to imejmo pred očmi, in vrzimo se v volilni boj, na tako, da propadejo klerikalci.

Učiteljstvo na Tirolskem.

Tirolska je ena najbolj klerikalnih dežel v Avstriji. Tu sta si celo dve katoliški stranki in laseh, krščansko socialna in klerikalna, in razni pastirski listi ne morejo ublažiti tega spora.

Letoš obhaja Tirolska stoletnico naših bojev svojih dedov. Cel svet je občudoval pred 100 leti hrabrost tirolskih kmetov, kateri so uničili s cepci, motikami in sekirami vero v nepremagljivost Napoleonove armade.

Sijaj teh slavnostnih dnevoev pa temni žalostno stanje ljudske izobrazbe. Učitelji na Tirolskem, nositelji in posredovalci kulture, ječe še vedno v najhujši bedi. Že trideset let pričakujejo zama, da se jim slednjič vendar da to, kar obljublja § 55 drž. ljud. šol. postave. To je star časten dolg dežele in torej tudi častna dolžnost poravnati ta dolg. Toda vse zdihovanje strajajočih učiteljskih rodbin, vse prošnje ne ganejo deželnih očetov. Pogubonosne posledice take brezsrčne politike klerikalnih poslancev ne izostanejo in tudi niso izostale.

Mnogo najboljših učnih močij je iskalo in dobilo tudi službo v drugih kronovinah. To izseljevanje in pomanjkljivi naraščaj sta kmalu provzročila občutno pomanjkanje učiteljskih močij. Toda mesto da bi se prišlo temu v okom potom pravične ureditve učiteljskih plač, se je vpeljalo šole za silo, pri katerih se je izročilo hlapcem in pastirjem otroke v vzgojo in nastavilo se je več nun kot pa učiteljic, ker so nune kakor prej omenjeni učitelji za silo ne samo cenejše, marveč one delujejo tudi v klerikalnem smislu izborna. Na ta način je prišlo ljudsko šolstvo na Tirolskem do

roba propada. Krajne šolske svete dirigira šamovoljno domači duhovnik, kateri tudi skrbi pod pretvezo, pomagati kmetom, da se ne krajšajo šestmesečne počitnice otrokom zadnjih štirih šolskih let, tako da otroci v tem času popolnoma podivjajo.

Take razmere so pravi škandal za kulturno državo in za dvajseto stoletje, in te razmere koreninijo le v prizadevanju vkloniti šolo in učiteljstvo pod težki jarem klerikalizma, da ostane ljudstvo na oni nizki duševni stopinji, katera zagotavlja klerikalni stranki moč in veljavo.

Pri nas je v tem oziru boljše. Tirolskih šol za silo ne poznamo in tudi redovniške šole se ne šopirijo po deželi. Vse drugače je pa na Kranjskem, odkar je prišla klerikalna stranka do večine v deželnem zboru. Tam trpi učiteljstvo pod strahovladom klerikalnih mogotcev. Vseh sredstev se poslužujejo klerikalci na Kranjskem, samo da ugonobe napredno učiteljstvo.

V kranjskem deželnem šolsk. svetu so trije duhovniki, med temi obče znani dr. Lampe, nadalje učitelj Jaklič in profesor Jarc, potem dr. Šusteršič, torej 6 klerikalnih zastopnikov, 5 vladnih udov in 1 naprednjak. V primeroma kratki dobi so postavili nadučitelja Janka Žirovnika iz St. Vida pri Ljubljani v Borovnico, nadučitelja Potokarja iz St. Lorenca na Dolenjskem v Banjaloko ob hrvaški meji, nadučitelja Grmeka iz Sore v Komendo, nadalje učitelja Silvestra iz Črnega vrha in Fabinca iz Jesenic v zapuščene kraje, nadučitelja Perkota k Sv. Lenardu visoko v škofjeloških hribih, nadučitelja Pikelnja iz Mirne peči i. t. d.

Skoraj v vseh teh slučajih so bili premešeni učitelji iz krajev blizu Ljubljane, ob kaki železniški progi, sploh iz krajev, kjer so lahko skrbeli za nadaljno izobrazbo svoje dece, v zapuščene, od središča oddaljene kraje. In gotovo so ti izkušeni nadučitelji osiveli ne samo pri delu na šolskem polju, ampak tudi pri svojem izvenšolskem delovanju v prid kmetškega stanu, in marsikateri se lahko ponaša z večjim uspehi kakor pa deset kaplančkov, na koje izjave in pritožbe se sklepa v deželnem šolskem svetu o usodi naprednih učiteljev.

In ali se je čuditi, ako pri takih razmerah žrtvuje kak učitelj pri pogledu na svojo nedolžno deco in v skrbi za svojo sedanjost in bodočnost svoj značaj in prestopi k »Slomskarjem?« Proti toku je težko plavati, in kdor poskuša, se mu zna zgoditi, da ga požre klerikalni vrtimec. Ne, skoraj se jim ni čuditi! Čuditi se je pa klerikalni stranki, onim duhovnikom, ki sede v kranjskem deželnem šolskem svetu in ki so namestniki onega, ki je povsod prepovedoval ljubezen do bližnjega in do sovražnika, in posebno pa še deželnemu poslancu in nadučitelju Jakliču, ki nastopa tako proti svojim kolegom.

Približno enake razmere lahko nastopijo tudi pri nas, ako zmaga klerikalna stranka pri prihodnjih deželnozborskih volitvah. Saj poznamo srd naših klerikalcev ne samo proti učiteljstvu, ampak tudi proti šoli. Učiteljstvo je izpostavljeno in bi v prvi vrsti čutilo udarce in mogočno pest klerikalnih zmagovalcev. In take razmere, kakoršne so na Kranjskem, kakoršne lahko nastopijo eventualno tudi pri nas, so le priprava, da pridejo v naše slovenske kraje popolnoma tirolske razmere in slovenski učitelj bo potem lahko zadovoljen,

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gld. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Oledalska ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krobelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Ploško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

ako ga bo povabil domači duhovnik trikrat na leto k sebi v farovž na boljše kosilce, da mu poplača njegov trud pri orgljanju, v mežnariji, na svojem vrtu i. t. d.

Rešite Bled!

»Slovenski Narod« prinaša v svoji 175. št. uvodni članek pod naslovom: »Dežela Kranjska nima lepšega kraja...«, v katerem govori o veliki nevarnosti, katera preti bleškemu gradu, kateri je že več let na prodaj in katerega hočejo Nemci kupiti. Proti koncu omenjenega članka beremo:

»Bleški grad hočejo kupiti Nemci, a to kupčijo podpirata z vsem svojim vplivom deželni predsednik baron Schwarz in ekselencia baron Schwegel, ki jim je seveda največ ležeče na tem, da preide zopet košček najlepše zemlje slovenske v nemške roke.

Poročali smo že, da namerava Bleški grad nakupiti nemško zdravniško društvo ter ga preurediti v svoje svrhe. Ta stvar je resna in če se s slovenske strani ne bo pravočasno ničesar ukrenilo, bo Bleški grad, predno se nadejamo, v nemških rokah.

Potem pa zbogom za vselej slovenski Bled in naš ponos in naša dika!

Po otvoritvi nove železniške proge Trst-Jesenice-Celovec se je nemški naval na Gorenjsko podvojil; sedaj, ko se je izročila prometu že tudi turska železnica, se bo ta naval še opasneje povečal.

Ako dovolimo, da si Nemci pridobijo trdno postojanko na Bledu z nakupom Bleškega gradu, bomo lahko rekli že v nekaj letih, ne morda desetletjih: »Slovenski Bled je bil!« In ne bo nam preostajalo drugega, kakor tožiti in pretakati solze, kakor nekoč prorok Jeremija nad razvalinami Jeruzalema.

A ni še prekasno, da rešimo to svojo postojanko, dasi bije že dvajseta ura!

Za to kličemo ob tej dvajseti uri merodajnim našim krogom, predvsem pa deželnemu odboru kranjskemu: Rešite Bled, ohranite slovenskemu narodu ta košček najlepše njegove zemlje!

Bodite uverjeni, da to ni želja posameznika, nego je to zahteva vsega slovenskega naroda, ki neglede na politično prepričanje želi soglasno in enodušno, da se mu ohrani ta biser in naj si bi bile žrtve za to še tako velike!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda bo imela jutri, dne 8. avgusta, na Jesenicah (Sava) svoj redni občni zbor z naznanjenim že vspešnim. Vabi se na mnogobrojno udeležbo! Odhod iz Gorice ob 6.05 zjutraj.

Ne brzojavnih pozdravov, pač pa takih po poštinih položnicah si želi družba sv. Cirila in Metoda povodom svoje velike letošnje skupščine, ki se vrši jutri na Jesenicah.

Slovinci, rodoljubi, spojinite to želji družbi v polni meri: — Čim več takih pozdravov, tem večji bo gmotni uspeh družbe in dokaz Vaših simpatij napram naši družbi!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Dola. — Razgledišča na Zelenem robu. Podružnica plan. društva za ajdovsko-vipavski okraj je napravila po svojem vrlem predsedniku c. kr. okr. sodniku Vidmar-ju in pod vodstvom tuk. nadučitelja Čibeja prekrasno razgledišče na Zelenem robu — Smrekova draga v trnovskem gozdu.

Zeleni rob (1339 m) je vsekako najlepša točka in nudi potniku najkrasnejši razgled v trnovski planoti. Ta razgled, ki je bil že popisan v Vestniku S. P. D. je tako lep, tako veličasten, da človeka kar očara. — Po prekrasnem gozdu pelje marsikatera steza od Anine koče v Smrekovi dragi do razgledišča Zeleni rob. Tu na robu gozda, na 800 m visokih, navpičnih tribušanskih stenah je ona točka, ki je postala v zadnjem času tako imenitna. — Tam, kjer je stala do sedaj mala, neznatna klopica in bilo prostora le za par ljudi, se je ustvarilo prekrasno razgledišče. Nad grozovitimi propadi, na dveh, do 4 m oddaljenih pokoncu stoječih masivnih stenah se je pritrdila močna prečnica (traversa). Vstrično s to, se je pričvrstila druga prečnica na celoma poravnanim robu. Na ta dva hloda se je pritrdil 13 cm debel, močan pod, ki je istotako lepo in sigurno ograjen, da je izključena vsaka nesreča.

Cela terasa je podobna onej — »Stefaniewarte« pri Škocijanskih jamah, ali onej na Schafbergu.

Kakor orlovo gnezdo, v nebotični višavi stoji to naše razgledišče — smelo in ponosno — tu — nad strahovitimi propadi, nad groznimi čermi in zajedami, — nad svetom, kojemu kraljuje divja koza in planinski orel.

Pod teboj občina Trebuša — Vojsko; pred teboj Tolminska, Krn, Triglav, Karavanke; na levi Mangart; Matajur s prekrasno, prostim očesom vidno piramido i. t. d. vso to človeka kar očara.

Vsa čast gospodu predsedniku Vidmarju ki je ustvaril tako inopozantno razgledišče, s katerega občuduje domačin in tujec našo lepo slovensko zemljo.

Pridite pogledat! —

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2 —
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečino olajšujoče in okrepujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1-90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, I. Tuchlauben 9. Zaloge v Gorici v lekarnah: G. Cristofaletti, A. Gironcoli.

Domače vesti.

Za »Dijaško kuhinjo« se je dobilo v nabiralniku v kavarni »Central« v Gorici 5. znesek 22 K 88 v, skupaj do sedaj 74 K 59 v.

Mesečnino je plačal Vuk Alojzij iz Sovodenj 4 K.

Prihodnje šolsko leto se bliža, dohodki pa so le pičli. Prijatelji mladine spominjajte se semtertje tudi na »Dijaško kuhinjo« v Gorici!

K obrambnemu skladu družbe sv. Cirila in Metoda se je prijavil tudi g. dr. Ivan Eržen, zobozdravnik v Gorici. Živeli posnemovalci.

Deželan, dopisnik »Primorskega lista.« je sedel na visok stol, z katerega motri delovanje političnih nasprotnikov klerikalne stranke. Toda njegovo strankarstvo mu je požrlo vso njegovo objektivnost. V zaščito je vzel ta deželan posebno duhovščino. Smešiti duhovnike, spovednice, prižnice, ni napredno, tako pravi sam, s tem se deloma majhne proti drugim narodom in le svojo trditi, drugo pa zametavati, ne gre, ni prav, ni pošteno. Tako dopisnik! Mi pa pravimo, duhov-

nikov, spovednic in prižnic se ni smešilo, pač pa se je kritiziralo delovanje duhovnikov, kateri so zlorabljali prižnico in spovednico v svoje politične namene. Nobeden ni trdil, da se ne sme duhovnik mešati v politiko, tudi on je enakopravni državljani z istimi pravicami in dolžnostmi kakor mi, toda on ne sme zlorabljati svoje delikatne službe. V cerkvi naj ostane duhovnik, toda kakor hitro prestopi cerkveni prag in zapusti svetišče, je drugemu enak in ako nastopa javno v politiki, je njegovo delovanje že podvrženo kritiki. Ta bi bila lepa! Duhovniki naj bi delovali za svojo stranko, njihovi nasprotniki naj bi pa mirno gledali in gorje onemu, ki bi se drznil kritizirati izven cerkveno delovanje duhovnika. Ako imajo klerikalci pravico, da se zaženejo v vsakega našega delavca na političnem polju, si tudi mi ne pustimo kratiti pravice do kritikovanja početja politikujočih duhovnikov. Na političnem polju smo si enaki. Seveda bi bilo komodno, delovati brez kritike samo radi tega, ker ne dovoljuje duhovniški nimbus kritike. »Le svojo trditi, drugo pa zametavati, ni pošteno!« In kdo je tisti, ki najbolj greši proti temu stavku? Ravno duhovniki! Kar sami trde, to morajo drugi imeti za sveto, vse drugo zametujejo in ne še to, niti odveze ne dajo, ako si upa imeti kdo svoje politično prepričanje, katero hoče vdejevovati na ta način, da voli protiklerikalne kandidate. In to ni pošteno, pravi klerikalni dopisnik sam.

Klerikalna politična stranka ni nobena cerkvena, verska družba. Sam dr. Šusteršič je rekel v spomladi l. 1907. v Vodmatu pri Ljubljani na nekem shodu: »Mi ne preiskujemo, če je kdo veren! To naj vsak opravi s svojo vestjo!« In dr. Breclj? Tudi ta se je približno enako izrazil na novemberskem shodu v »Centralu« l. 1907. o priliki prekrstitve klerikalne stranke v »Slov. ljud. stranko.« Rekel je dobesedno: »...a politične stranke ni naloga zasledovati, nadzorovati in ocenjevati, kako kdo vrši svoje verske dolžnosti.« Vkljub temu igrajo »brezverci«, »framasoni« in drugi taki priimki ravno iz ust duhovnikov veliko klogo pri raznih volitvah, in kdor nastopi proti temu, je seveda osmešil s tem duhovnika, kar pa ni pošteno. Pa ja niso vzeli klerikalci v zakup vse kritike!

Nadalje pravi »deželan« v »Primorskem listu«, da širijo naprednjaki slabe liste. To je presneto subjektivno stališče. Za klerikalce so napredni listi slabi, za naprednjake klerikalni. Toda med tem ko vsiljujejo klerikalci v svoja društva, svojim ljudem same klerikalne liste, stojimo mi na tem stališču, da naj berejo vsi vse časopise, bodo že sami prišli na to, katera stranka je boljša in kam se imajo obrniti. Z enostranskim čitvorn se ljudsko maso le fanatizuje, odzvamé se mu zadnje trohico kritične razsodnosti in na tak način se ljudstva ne izobrazuje, pač pa se ga vprega brezpogojno v politično stranko.

Kar se tiče nadaljnega razmotrivanja »deželana«, da uganjajo naprednjaki najzlobnejšo in najpodlejšo reklamo ob volitvah, da je strašanski pritisk in terorizem, da se dela z denarjem, vinom in žuganjem, omenimo le toliko, da od naše strani ne more biti govora ne o pritisku, ne o terorizmu, ker nimamo onega agitacijskega sredstva v svojih rokah, kakoršnega imajo ravno duhovniki z bog svojega poklica in svoje službe. Glede delovanja z denarjem pred volitvami, je prišla »Soča« svoj čas zanimive podatke »Iz temnih kotov klerikalne stranke,« v katerih je natanko popisano, kako so delali klerikalci in dotičnih podatkov niso ovrgli še do danes, — ker jih ne morejo ovrči. Ali naj tudi glede vina, kaj omenimo! Kako so radodarni duhovniki, ko gre za politične stvari, ve vsakdo. Koliko so plačali duhovniki v Mirnu, v Dornbergu, v Orgarju! Po eni strani priporočati svojim ljudem vzdržljivost in zmernost, po drugi strani pa napajati svoje ljudi, to tudi ni pošteno.

Najbolj jo je pa pogodil »deželan«, ko pravi naprednjakom: »Ako hočete, da bo de zmagala ljudska volja, zaprite se v svoje hiše in zaprite tudi svoje kleti — tedaj bomo videli, kako ljudstvo govori.« Bravo hulo! Seveda, mi naj se zapremo doma, klerikalci pa bodo delali, potem mora zmagati ne ljudska volja, pač pa klerikalna stranka. To je ravno tako, ka-

kor da bi mi rekli: »Ako hočete, klerikalci da bo zmagala ljudska volja, ne omenite volitev ne na prižnici, ne v spovednici, ne na shodih, zaprite se v svoje hiše, ako pa tega nečete storiti, pa vsaj glasujte vsi za naše kandidate, — tedaj bomo videli, kako ljudstvo govori!« Ta »deželan« je pa »kunšten«, le škoda, da je deželan, če bi živel v mestu, bi postal kmalu kak voditelj klerikalne stranke, saj hoče na zelo priprost način nakloniti splošno zmago klerikalcem. Mi mu pa svetujemo, naj se lepo sam zapre na deželi v svojo hišo in naj ne kompromituje svoje lastne stranke s takimi nasveti, kakoršni so v uvodnem članku zadnjega »Primorskega lista.« Ako jo pa hoče še nadalje kompromitirati, naj jo le, mi smo zadovoljni. —

Teorija in praksa. — »Primorski list«, št. 15. z dne 15 aprila 1909. piše na prvi strani v drugi koloni od 6.—13. vrste takole: V cerkvi naj bodo temeljiti govori o verskih resnicah, da dobe ljudje trdno versko prepričanje. To pa ne zadostuje še. So še drugi nauki, ki ne spadajo v cerkev n. pr. o državi, deželi, občini, narodnosti, zgodovini, o volitvah, o davkih, o družtvih, o gospodarstvu, kmetijstvu, zadružništvu i. t. d. O volitvah, to smo mi sami debelo podčrtali. Videli bomo, kako se bodo držali klerikalci te teorije, da volitve ne spadajo v cerkev. Prepričani smo, da bo kršil knez nadškof Sedelj prvi to teorijo, ko bo naročil vsem duhovnikom svoje škofije, kakor lansko leto, naj priporočajo raz leco klerikalne kandidate. Počakajmo, in videli bomo, da se ne motimo, pač pa bo zopet grmelo po cerkvah, in slišali se bodo samo nauki, ki ne spadajo v cerkev.

Slovenec se jezi, da ni imel krški Sokol, o priliki razvitja svoje zastave, mase in da ni bila zastava blagoslovljena po cerkvenih obredih. Ako bi hotel krški Sokol svojo zastavo pustiti blagosloviti po cerkvenih obredih, bi bili ravno duhovniki prvi, ki se bi protivili temu, češ zastava je framašonska, ker nima ne križa, ne svetnika, sploh nobenega cerkvenega znaka na sebi. Z zastavami se ne ustreže nikdar klerikalcem, če se je ne blagoslovi, so jezni, če se bi jo hotelo blagosloviti, bi bili tudi jezni. Saj se poznamo, in mi na Goriškem poznamo celo slučaje, ko se ni pustilo društvene zastave ne k pogrebu in ne v cerkev. Dotični duhovnik se je celo izrazil, ali naj gre zastava stran, ali pa grem jaz. In glavni vzrok: Zastava ni bila blagoslovljena; potem takem bi morala biti blagoslovljena vsaka kronica, katera gre v cerkev, a se ne vrne več iz cerkve.

Učitelstvu goriške dežele na znanje! Na pritožbo podpisanega na c. kr. namestništvo v Trstu proti razsodbi c. kr. okr. glavarstva v Tolminu za upis podpisanega v imenik splošnega volilnega razreda in onega v kmečke občine, je c. kr. okr. glavarstvo v Tolminu prenaradilo svojo prvotno razsodbo na podlagi min. naredbe z dne 30./8. 1868 št. 124 drž. zakona ter zaukazalo vpis podpisanega v imenik kmečkih občin, ker sem bil imenovan definitivnim učiteljem in vsled tega zadobil pristojnost v občini. Potemtakem lahko zahteva vsak definitivni učitelj, četudi ni bil še vpisan v imenik zadnjih občinskih volitev, vpis v vol. imenik k mečk. občin. Moji zahtevi za splošni vol. razred se ni ugodilo, ker nisem bil še eno leto v občini. Toliko v znanje in ravnanje! Sv. Lucija, dne 4. 8. 09. Josip Rakovšček.

Volilno gibanje se ni pričelo v polnem toku, kakor je bilo doslej navada. Sicer je naznanjen za jutri v Štanjelu shod, ki bi imel postaviti kandidate, ali to je le zmota in kandidatje se ne bodo postavljali tudi za Kras ne. Za to bo časa dovolj v prvi polovici septembra.

Do tje pa naj pridno delujejo zaupniki po naših občinah. Pazite na volilne imenike, da bo vpisan vsak naš volilec. To bodi prva naloga zaupnikov. — Druga naloga bodi, da zaupniki držé naše vrste sklenjene in da skušajo še kaj pridobiti. Povsod se da še kaj pridobiti. Torej na delo!

Tretja naloga bodi, da zaupniki povsod opazujejo delovanje nasprotnikov ter poročajo izvrševalnemu odboru vse podrobnosti. Seveda pa naj se ne pričakuje le iz Gorice odpomoci, marveč naši krajni odbori in zaupniki naj skušajo takoj paralizovati delo nasprotnikov.

— Le pogumno na delo! Brez posebnih vrišča in šuma pripravimo se na prihodn. bitko. In dostojen bodi naš hoi! Ni kotne osebnosti pustimo na strani! Naj bodi dostojen zrelih mož! In tak tudi!

S polnim zaupanjem v zmago pojdi na delo! Mi smo na boj docela pripravljeni, ker med letom nismo spali. Obilo delavcev, ki so vsak na svojem mestu. Zato: kvišku srca, pogumno na delo zmaga bo popolna!

Novi slučaj nemške prepotence nemške nestrpnosti na državnem kolodvoru. — Ze zadnja »Soča« je priobčila skraj neverjetno vest o postopanju nov. uradnika na državnem kolodvoru v Rihembergu. Vsako pošiljatev zavrne, katera nosi na sebi tudi nemške označbe kraja. Včeraj je bila zavrnjena ena pošiljatev Rihemberga in ena v Ajdovščino. Z »Rihemberga« in z »Haidenschaft« bi bilo ustrezno temu pangermanskemu uradniku. drugem slučaju — slučaj tvrdke Lavra Čič-Domicelj — se je pustilo pošiljatev kolodvoru in se je vzelo le vozni list. Uradnik je zagrozil, da bo morala plačati tvrdka toliko časa skladiščarino, kler ne reši v nemškem smislu označbe kraja. In vse to si upa, ker ve, da toji njim Wieser in mogoče še drugi višji najvišji uradniki. Quousque tandem... Tudi tega mora biti enkrat konec!

Idila na goriškem tramvaju. — državnem kolodvoru vstopijo na tram nekateri Slovenci in zahtevajo listek Travnika. Pred njimi je sedel višji magistratni uradnik s svojim sinom, med njima se je razvil sledeči pogovor. (v laškem jeziku sinu): »Ali veš, kaj je travnik?« Sin mu odgovori »Piaz grande.« Oče pa dokaže sinu, da razum tuji slovenske besede in se odreže: »De che cresce le patate!« Sin je pogledal kam čudno očeta, češ ta pa zna, in za tudi ne, saj je uradnik na magistratu.

Kukavičje jajce je izlegel dr. Dermot v zadnji »Slovansky prehled«, socijalni demokrat ne more biti objektivni poročevalec za tako eminentno slovensko list, to je umevno samo po sebi. In res Dermotov dopis »skrajno tendencioz« Vse je za nič, kar so delali drugi, — to alfa in omega Dermotovega kritiziranja. Samo toliko previden je še, da ne reči rešitelji smo mi — socijalni der kraje! — Pa tudi neresnice poročajo doktor! Ali bolje: Ako so klerikalci razlili kako laž o naprednjakih, tedaj jo Dermot z oduševljenjem pograbi, če tudi že imel dovolj prilike, prepričati se, da kavci nesramno lagali. — Tako n. pr. povsem resno, da je župan Hribar poklical vojake, ki so streljali. Govoril o znani »pogodbi« z Nemci prav tako, kor so lagali klerikalci. — Ves Dermotov spis je kukavičje jajce, ki ne spada v sen — slovanski list. — Prijatelju dr. Č. nemu, ki uživa pri nas veliko spoštovanje svetujemo, naj pazi na »objektivnost« Dermotovih poročil.

Odkritje Volaričevega spomenika. Zanimanje za Volaričevo slavnost postane večje in nadejamo se, da privleče mnogo občinstva v Kobarid. Spomenik kmalu popolnoma dovršen in se v naslednjih dneh odpošlje v Kobarid. Izdeluje nekateri češki kamnoseški delavnici. Koliko je mogoče soditi po poslanem načrtu, spomenik za razmeroma majhno sveto prav lep. Da bo tudi dovršeno izdelano nam je porok tam. kamnoseška delavnica, kjer se izdelujejo kipi za najlepše češke druge cerkve, kakor tudi nekdanji kobarški zdravnik dr. Votočka, kateri s delo že ogledal. Spomenik bo narejen iz trdega kamena, s podstavkom vredno visok. Društva že prijavljajo svoje letošnje in sodelovanje. Do sedaj so se o sila naslednja društva: 1) Pevsko društvo »Sava« ob Savi pri Jesenicah z Volaričevimi pesmijo »Slovanski svet«. Vodja ga zboja bo Volarič Stanislav, sin s datelja; 2) Pevsko društvo »Ladija« v Vinu; 3) Goriško učiteljsko društvo »Aljažev« pesmijo »Ujetega ptica« zba Nedvedovo »Nazaj v planinski raj« z Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici. Prosimo uljudno, da bi tudi ti društva, katera so namenjena se vdeležiti slavnosti, nam to naznanila nemudoma da man bo mogoče sestaviti dne 14. t. natančen program. Odsek za Volaričev slavnost.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi izlet v Italijo 15. t. m. Odhod ob 5. uri zjutraj izpred društvenih prostorov. Rednik A. Slamič. Gosp. člani, kateri nimajo še legitimacije, naj si jo blagovolno preskrbijo pri društvu.

Kolesarska slavnost v Vrtojbi 22. avgusta. Velike kolesarske slavnosti v Vrtojbi se udeležijo nadalje sledeča bratska društva: 4. Kolesarsko društvo »Soča« v Kojskem; udeležijo se tudi dirke hitrosti; 5. Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici, udeležijo se tudi dirke hitrosti; 6. Bralno in pevsko društvo »Prešeren« iz Šempetra; 7. Pevsko in izobraževalno društvo »Novi žar« na Peči. Ostala bratska društva ki so dobila naša vabila, prosimo, da blagovole čimprej poslati odgovor, ker ga rabimo radi pravočasne sestave in razglasitve vsporeda! Tudi one gospode, ki se mislijo udeležiti dirke, prosimo, da se v kratkem javijo. Zdravo!

Združena društva v Mirnu. Kolesarsko društvo »Miren« pevsko društvo »Ipava« in sokolsko društvo priredijo dne 5. septembra t. l. veliko ljudsko veselico, kakor je bilo že naznanjeno. Ker bo isti dan tudi dirka iz Gorice v Miren, so g. dirkači vseh slovenskih društev naproseni, da se pravočasno prijavijo. Vloga za dirkača 1 krono in sicer bodo dve dirki ena za društvenike, druga slovanska. Darila bodo jako krasna ter bodo v kratkem v Gorici razpostavljena. Veselični odsek.

Konj se je splašil pred avtomobilom na poti iz Tržiča v Foljan, zvrnil voz in 4 kmete, ki so sedeli na njem. Dva sta bila težko ranjena, namreč Čeket in Petean, dva sta se pa le ostrašila.

Mal požar je bil v četrtek v mestu in sicer v stanovanju gostilničarja Droča na novi ulici proti drž. kolodvoru. Domačini so sami pogasili ogenj. Škode ni mnogo. Lastnik je zavarovan.

Laški delavec na tržiški ladjedelnici, Friseri, je padel pri delu iz višine nekaj metrov in se poškodoval na glavi. Prepeljali so ga v tamošnje bolnišnico.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bo sta v Gorici odprti lekarni Cristofolletti-Glinbič. V teh dve lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 8. d 15. t. m.

Listnica uredništva: C. F. v T. Hvala za pbslano! Oglasim se v kratkem! — Enako I. K. v G.

Nekaterim dopisnikom: Prihodnjič.

„Ako ne drugekrat vsaj ob petkih moramo imeti Pekatet na mizi“, zapoveduje gospodar v hiši.

Sokolski vestnik.

25 letnica Tyršove smrti. — Jutri bo 50 let, odkar je umrl oče Sokolstva, Miroslov Tyrš. Slava mu!

Sokol v Št. Andrežu. — Kakor že znano, priredi »Sokol« v Št. Andrežu svojo prvo slavnost dne 29. avgusta t. l. Kakor se sodi iz raznih prijav bratskih društev, bo ta dan za Št. Andrež res znamenit dan. Popolnoma prav je, da se je toliko društev odzvalo povabilu odbora najmlajšega »Sokola« na Primorskem, da vtrdijo v njem pravo, zdravo narodno zavest, da jim ta dan dajo krepkega in srčnega poguma, da ostanejo vedno krepki, zdravi in nevstrašeni delavci na polju milega nam naroda na perifeji mesta goriskega. Zato hočejo tudi mladi štandreski »Sokoli« ta dan pokazati, česar so naučili na drogu, bradlji in v skupinah po trimesečni vaji. Sokolska ideja je bila zaseljana v Št. Andrežu že pred 15. l., ali žalostno, da ni bilo mogoče pri vsem navdušenju ki se je porajalo v tedanjih časih, izvesti te ideje do one stopinje ki ji prišče. Sokolstvo tedanjega časa še ni bilo

tako razvito v naši deželi, kakor je to danes. Sedanji mladi »Sokoli« v Št. Andrežu so sklenili, da prirede omenjeno slavnost, katere čisti dobiček se uporabi za nabavo telovadnega orodja, katerega sploh sedaj še nimajo. Dolžnost vsakega rodoljuba je, da posesti ta dan Št. Andrež, da se na lastne oči prepriča o delovanju mladih štandreskih in sokolov, in s tem tudi položi mali dar sokolski ideji na oltar.

Oddelek »Sokola« v Št. Andrežu se udeležijo jutrišnje predstave v Prvačini.

»Sokol« v Gorici sklicuje na 21. avgusta t. l. izredni občni zbor v prostorih hotela »Pri zlatem jellenu« ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je: 1) Volitev 12 delegatov za občni zbor Slovenske sokolske zveze v Ljubljani; 2) Volitev 10 delegatov za ustanovni občni zbor Primorske sokolske župe v Gorici; 3) Slučajnosti. V slučaju nesklepnosti vrši se uro pozneje drug občni zbor, kateri bode sklepal ne glede na števila navzočih članov. Odbor.

»Sokol« v Gorici se udeležijo dne 22. t. m. korektivno kolesarske dirke v Vrtojbi. Dne 29. t. m. poleti v Štandrez, 5. septembra t. l. v Cerkno. 12. septembra t. l. priredi pešizlet v Kojsko h kolesarski veselici, od tam čez Vrhovlje v Plave in z vlakom nazaj v Gorico. Odbor.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Politični pregled.

Med Turčijo in Grško preti vojna. — Radi Krete vlada proti turški vladi splošna nezadovoljnost. V Grčiji se boje vojne s Turki. Ali Haki beg je govoril na nekem shodu mladoturškega komiteta ter pozival vlado, naj koj napove Grški vojno, ker je Grška s tem, da je proglasila neodvisnost Krete, izzivala. Krečani, kakor se čuje, pa hočejo biti popolnoma neodvisni od Turčije in od Grške, če ne izbuhne na Kreti splošna vstaja.

Petdesetletnica vlade kneza Nikole. Dne 14. avg. 1910. bo poteklo petdeset let, kar je bil proglašen Nikola za črnogorskega kneza. Črnogorska vlada namerava ta dan slaviti po celi deželi z različnimi slavnostmi. V političnih krogih se govori, da namerava knez ob tej priliki povzdigniti Črnogoro v kraljestvo in sebe proglasiti za kralja. Sedaj se baje plečejo v tej zadevi pogajanja z evropskimi vladami. Vodje narodne stranke v Črnigori trde, da bi Avstro-Ogrska, Rusija, Italija in Francoska ničesar ne imele proti temu.

Razne vesti.

Veleizdajniški proces v Zagrebu. — V sredo je nadaljeval dr. Popović svoje pripovedovanje o »delovanju« Nastičevem v Sarajevu, ki je imelo jedini namen izmamiti čim več denarja od črnogorske vlade. Nastič je takrat najdene bombe iz Beograda že pred procesom videl in jih je deloma tudi sam izdelal. Nastič je imel že pred cet. procesom natančno napisano izpovedbo, katero je še poslal v pregled cenzorju Vukotiču. Dr. Popović je pripovedoval tudi, kako je Nastič delal v Sarajevu, ob priliki volitev v Sarajevu 13. apr. 1908. je dal nekemu Babiču bombo, katero naj bi ta položil pod poslopje sarajevske vlade. Rabili so pač veleizd. proces tudi v Bosni. Na Dunaju se je spoprijateljil Nastič z nekim pravnikom Mandičem, kateremu je pravil, da ima v rokah sredstva, s katerimi se bode maščeval nad ljudmi pri »Srbobranu«. Dr. Popović je predlagal za vsa ta dejstva priče. Predlagal je za priči tudi prejšnjega podbana Cernkoviča in bana Raucha, ki naj pričata, da se je sklenilo pri vladi, začeti gonjo proti Srbom po volitvi karlovškega patrijarha.

V Petrogradu je sedaj še 478 bolnikov na koleri.

Požar na Dunaju. — V 20. okraju je pogorela tovarna za verige in vzdigovalne stroje, last Henrika Stajnika. Ostali so od tovarne samo goli zidovi. Škode je za 70—80 tisoč kron, ki je krita z zavarovalnino.

Za Strossmayerjev spomenik je nabranih doslej 100.297 K 70 v.

Hrvaški zdravniki ne pojdejo na mednarodni shod zdravnikov v Budimpešti, kar so sklenili že slovenski zdravniki, to pa radi tega, da se demostira proti Ogram, ki tako nepostavno zatirajo Slovane.

Pesnik — tat. — V ateljeju zobozdravnika dr. Roenthala na Dunaju je bil aretiran odv. koncipijent Schwarz-Szemer, ki je znani ogrski pesnik in ki je dobil samo za svoje delo: »Velika igra« nagrade 3000 K. Pisatelj je iz bogate rodbine. Kaznovan je bil s 4 meseci ječe.

Stekel maček. — V občini Vassad na Ogrskem je ugriznil stekel maček pet ženskih oseb in enega moškega. Le z velikim trudom so ubili žival. Ugriznjene osebe so bile koj pripeljane v Pasteurjev zavod v Budimpešti, toda malo je upanja, da okrevajo, ker jim je žival meso kar raztrgala.

Splošni štrajk na Švedskem. — V sredo je pričela na Švedskem splošna stavka. Stavka do 300.000 delavcev, od teh odpade 50.000 na Stokholm. Temu številu so se pridružili celo grobokopi.

Kotiček ze zrakoplovstvo. — Francoski vodilni zrakoplov »Republique« se je zamogel držati nad 3/4 ure v zraku. Vodil ga je stotnik Bois. Sportni list »La Nature« je dovolil 10.000 frankov onemu zrakoplovcu, ki poleti v ravni črti 100 km. Isto tako veliko nagrado dobi oni, ki si upa leteti od Champ de Chalons do Moulins, 5000 frankov dobi od obersta Dollfusa zrakoplovec, ki zamore držati v višini 300 metrov breme 110 kg 15 minut.

Zeppelin, nemški zrakoplovec, je srečno došel po hudih težavah s svojim zrakoplovom Zeppelinom II. v Kolonijo. Nemški cesar mu je brzojavno čestital. Skozi mesto mu je priredilo občinstvo take ovacije, kakoršnih je viden le kak vladar. Grof Zeppelin namerava napraviti še dva zrakoplova, s katerimi poleti na severni tečaj.

Zrakoplovci in fiskus. — Ko se je pripeljal znameniti zrakoplovec Bleriot iz Francoskega na angleško obal, je bil pri njem eden med prvimi angleški finančni uradnik, ki je hotel preiskati moža, nima-li kaj dachu podvrženega pri sebi. Da, da, fiskus mora biti prvi povsod zraven, naj bo že angleški ali avstrijski.

Dva turista se pograša na Solnograškem, namreč dunajskega knjigotroca Avgusta Amonesta in njegovega zeta knjigovodjo Teodorja Orosel-na. V soboto sta se odpravila na daljšo turo v Taure.

Jak. Šuligoj

urar c. kr. državne železnice

GORICA

Gosposka ulica št. 25.

Krčmarji pozor! Vsak si lahko prisluži denar brez truda, ako si nakupi **godbeni avtomat**. Isti igra za 10 vin. ravnotako, kakor 12 godcev. Plačuje se na obroke. Vsak, kdor kupi avtomat, se mu istega postavi franco na dom. — Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev za krojače, čevljarje in vse druge obrti. Sistemi: Ringschiff, Singer Favorit, Junker, Ruh itd. Cene od 38 kron naprej.

Trgovina!

Gostilna!

Miha Rožič, trgovec in gostilničar v Oslavju št. 141 priporoča sl. občinstvu svojo trgovino s špecarijskim blagom. Trgovina je založena s popolnoma svežim blagom iz najboljših virov. Istotam je dobra gostilna. Toč se pristno **brisko** vino, črno (bordó) in belo. — Mrzla in gorka jedila. — Cene zmerne. — Postrežba točna. — Vabim posebno cenj. **Brice** in okoličane.

S spoštovanjem

Miha Rožič
Oslavje.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se takoj učenca, ki bi imel velarske obrti. Zglasiti se je pri Ivanu Kravosu, sedlarju v Gorici na Kornu št. 11.

V najem se odda meblirana soba v Gosposki ulici št. 7 v III. nadstr. Vhod prost.

Zahvala

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so izkazali zadnjo čast, dne 3. avgusta t. l., naši preljubljeni, nepozabni sopregi in materi

Mariji Zavadlav-Bandelj.

Zavadlav Jožef,
soprog

Bande'j Vinko,
Franc, Jožefa, Rozalja,
Jožef Zavadlav,
žalnoči sinovi in hčeri.

V Št. Andrežu, 6. avgusta 1909.

Br. 1727.

Natečaj.

V šolskem okraju gor. ke okolice se razpisujejo v definitivno nameščenje:

1) mesto nadučitelja na štirirazrednicah v Rihembergu in Solkanu, na trirazrednici v Ajdovščini in dvorazrednicah v Bukovici, Črničah, Opatjenselu, Ozeljani, Ročinju in Sovodnjah;

2) mesto učitelja-voditelja na enorazrednicah v Dolu pri Opatjenselu, na Gradišču, v Ločniku (slov. šola), Orehovljah, Vedrijanu, Višnjeviku, Zaloščah, Dolenji Branici, Gabrijah pri Šmarjah, na Otlci, pri Sv. Tomažu, na Gorenjempolju, v Kalu, Ligu, Lokovcu, pri Murovcih, v Plavah in pri Voglarjih;

3) mesto potovalnega učitelja za Št. Maver-Podsabotin, Gorenjo Tribušo, Krtočev in Srednje-Kambreško;

4) mesto učitelja na štirirazrednicah v Dornbergu, Podgori, Solkanu in Rihembergu ter na trirazrednicah v Štandrezu, Mirnu, Renčah, Vrtojbi, Ajdovščini in Sv. Križu;

5) mesto učiteljice na štirirazrednicah v Solkanu in Rihembergu, na trirazrednicah v Renčah, Vrtojbi, Ajdovščini in Sv. Križu, na dvorazrednicah v Bukovici, Št. Ferjanu, Kozani, Oseku (za ekspoziuro v Vitovljah), Prvačini, na Vogerskem, v Črničah, Kamnjah, Šmarjah, Desklah in Ročinju.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v postavi z dne 14. januarja 1906, dež. zak. štv. 10. Potovalni učitelji dobivajo tudi potnino letnih 260 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo z vsemi pričevali, imenovalnimi dekreti in z dekreti o podeljenih petletnih opremljene prošnje najpozneje do vštete 28. avgusta 1909 uradnim potom pri podpisane okrajnem šolskem svetu.

Prepozno došle ali v gornjem roku nepopolno opremljene prošnje se ne bodo vpoštevale.

C. kr. okrajni šolski svet.

Gorica 6. avgusta 1909.

Gostilna

na lepem kraju na prometni cesti, 20 minut pešhoje iz Celja — je na prodaj z inventarjem, koncesijo, s sadnim vrtom in velikim vrtom za zelenjavo, posebnim gospodarskim poslopjem in hlevi takoj za nizko ceno 16.000 K. Da se pa tudi v najem. Vprašati je pri lastniku Mih. Wakonigg-u, Ostrožno pošta Celje, Štajersko.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga pečl, ponudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

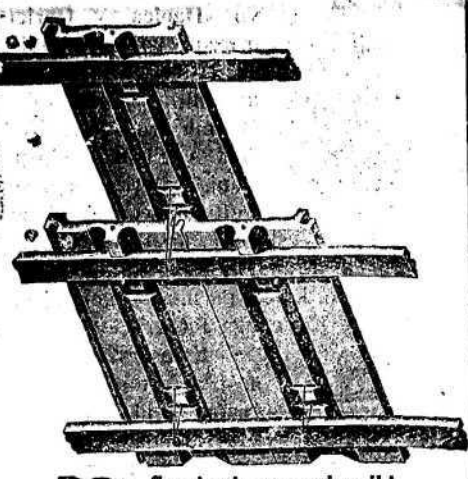
„Sistem MARZOLA“ (Strangalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

■ Najlčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ■

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Novo podjetje v Solkanu.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril v Solkanu v lastnej hiši

veliko zalogo raznovrstnega pohištva.

Priporočam novoporočencem kompletne spalne sobe. Cene zmerne in brez konkurence. Blago trpežno in lično izdelano. Upogled zaloge dovoljen vsakomur, ne da bi bil primoran kaj naročiti. — Posebno se priporočam gg. rodoljubom z dežel, sl. učiteljstvu itd.

Za obilen obisk se priporoča

Ferdinand Delak v Solkanu št. 299.

Svoji k svojim.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

- v hotelu »Pri pošti«
- »Union«
- »Pri zlatem jelenu«
- »Tri krone«

ter da ga oddajam za debelo iz zaloge v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradišansko v Gorici, tek. Jecipa Verdi 26./28.

N. B. — Kdor pije plzensko pivo pri »Zlatem jelenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

Steckenpferd-lilijino mlečnato milo

je najnežnejše milo za kožo.

Novodošlo blago za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec Gorici

Tržaška ulica šte. 16 v lastni hiši.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznorsinega blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov najrazličnejših

za vsaki stan.

Triumf francoske kozmetike

Lepe polne prsi dobe dame, ako rabijo

Elzir Lavalier.

Zanesljivo ninkujočo sredstvo od Lavalierja v Parizu. — Rabi se samo na zunaj i stekl. K 8—. Dobi se po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z dišavami. Proti povzetju pa v Lavalier-Depot Felix Perker, Dunaj, I. Karlsplatz 3.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat, na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna léncst (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijeva pijača iz kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

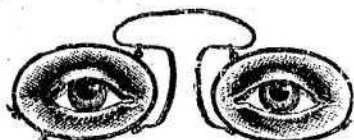
Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

POZOR!

Edini specialist — optik

J. Primožič — Gorica

na Kornu št. 13.

priporoča svojo bogato zalogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bodisi niklasta ali zlata v vseh številkah, (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih.

Velika izber: barometrov, toplomerov, zdravniških toplomerov, kugal za lovice in hribelazce, vage za vino, žganje in razne druge tekočine, mikroskopov ter drugih predmetov spadajočih v to stroko.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. Cena blagu konkurenčna.

Na željo se pošilja blago tudi na dom

Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča

J. Primožič, optik.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših trvd iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112,

120, 123 136, 144, 160, 180, 2—, 240.

za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

800 tucatov lepo zarobljenih rjuh

brez šiva

širina 150, dolžina 2 m. 35 cm; zajamčeno pristno platno, tkano iz platnenih nití najboljše vrste. Razpošiljalo se bode radi opustitve te stroke, komad po 2 kroni 40 vin. Rjuhne enake velikosti, a najboljše vrste, primerne za najlepšo balo po K 2 60 vin. Pošilja se najmanj 6 komadov — po povzetju.

Za neugajajoče se vrne denar, torej je izključena vsaka škoda.

Pozor! Ne zamenjajte mojega blaga z drugim podobnim blagom. Jaz razpošiljam le najboljše vrste blago, — in vsakdo rad ponovi naročilo.

Pozor na dolžino rjuh!

S. STEIN, tkalnica platna

PACHOD — Češko.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografični zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadržne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 100.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.